

Amphibalanus amphitrite **Havstulpaner**

A: *Balanus amphitrite* sedd uppifrån. De två skalplattorna i mitten, innan för den diamantformade öppningen, rör sig åt sidorna när djuret ska sticka ut sina borstförsedda ben, de s.k. cirrerna, för att kunna fånga födopartiklar. B: *B. amphitrite* sedd från sidan. De rödaktiga ränderna på sidoplattorna är karaktäristiska för arten. På högra sidan av den stora individens sidoplatte växer en mindre individ av samma art.

© Foto: Andrew Cohen, Center for Research on Aquatic Bioinvasions

Svenskt vardagsnamn	Saknas.
... och på andra språk	Norska: ; Danska: ; Engelska: Striped barnacle; Tyska: ; Franska:
Vetenskapliga namn	<i>Amphibalanus amphitrite</i> (Darwin, 1854); fam. Balanidae Synonym(er): <i>Balanaus amphitrite</i> Darwin, 1854
Organismgrupp(er)	Havstulpaner (underordning Balanomorpha), Rankfotingar (infraklass Cirripedia), Kräftdjur (subfylum Crustacea), Leddjur (fylum Arthropoda).
Storlek och utseende	<i>Amphibalanus amphitrite</i> är en liten havstulpan, ca 1,5 cm i diameter, vit med lila eller bruna längsgående streck.
Kan förväxlas med	Inga nu förekommande arter i Sverige har liknande ränder på sidorna.
Geografiskt ursprung	Ursprungliga utbredningsområdet för arten är sydvästra Stilla havet och

	Indiska oceanen.
Första observation i svenska vatten	Inga fynd av <i>Amphibalanus amphitrite</i> har hitintills rapporterats från svenska vatten. Den anses dock vara en art som skulle kunna komma hit, i synnerhet om havsvattentemperaturen blir högre i framtiden.
Förekomst i svenska havs- och kustområden	-
Övrig förekomst utanför ursprungligt utbredningsområde	Första fynden av <i>Amphibalanus amphitrite</i> i Europa gjordes vid Englands sydkust 1937. Idag (2008) är den vanligt förekommande längs Medelhavskusten och Atlantkusten ända upp till södra Nordsjön i höjd med Nederländerna. Här verkar den, åtminstone tillfälligt, ha nått nordgränsen för sin utbredning, för trots att man hittat larver från <i>Amphibalanus amphitrite</i> i Tyska bukten i Nordsjön har man fortfarande aldrig observerat några vuxna individer av arten i området. Förhållandena norr om Nederländerna verkar inte vara de rätta för att larverna ska kunna sätta sig fast och utvecklas vidare, möjligen beror det på den låga temperaturen i havsvattnet. (Wiegmann, 2008). Redan 1854 skrev Darwin att <i>Amphibalanus amphitrite</i> verkade finnas över hela världen utom i kalla hav.
Referenser till observationer i områden nära svenska farvatten	
Troligt införselsätt	Arten finns ännu inte i Sverige, men har spridits till områden utanför sitt ursprungliga utbredningsområde genom att fästa på båtskrov.
Miljö där arten förekommer	<i>Amphibalanus amphitrite</i> kan sätta sig på i princip alla hårda ytor i havet t.ex. på klippor, stenar, bryggor eller musselskal. Den lever ofta nära vattenytan och ibland till och med på ytor som periodvis ligger strax ovanför vattenlinjen. Temperatur och salthalt är faktorer som har en avgörande betydelse för om havstulpanslarver ska sätta sig fast eller inte. <i>Amphibalanus amphitrite</i> klarar vattentemperaturer på ner till 12 °C men kräver minst 15-18 °C och salthalter på minst 10-15 ‰ för att fästa fast vid en yta och därmed också utvecklas till vuxna individer.
Ekologiska effekter	Arten kan bli ett allvarligt påväxtproblem på båtar och fasta installationer som bryggor, avloppsrör m.m.

Andra effekter	
Övrigt	
Läs mer • Chan B.K.K. 2012. <i>Amphibalanus amphitrite</i> (Darwin, 1854). Accessed through: World Register of Marine Species at http://www.marinespecies.org/aphia.php?p=taxdetails&id=421137 on 2013-04-26 • Cohen A.N. 2011. The Exotics Guide: Non-native Marine Species of the North America Pacific Coast. Center for Research on Aquatic Bioinvasions, Richmond, CA, and San Fransisco Estuary Institute, Oakland, CA. (Besökt 2013-04-26) http://www.exoticsguide.org/balanus_amphitrite • Pitombo F.B. 2004. Phylogenetic analysis of the Balanidae (Cirripedia, Balanomorpha). <i>Zologica Scripta</i> 33:261-276. • Smithsonian Marine Station at Fort Pierce. <i>Balanus amphitrite</i>. http://www.sms.si.edu/IRLSpec/Balanus_amphitrite.htm (Besökt 2013-04-26) Mer om bilden • © Andrew Cohen, Center for Research on Aquatic Bioinvasions, publicerad på Exotic Species of San Francisco Bay http://www.exoticsguide.org/ http://www.sms.si.edu/IRLSpec/Balanus_amphitrite.htm	
Referenser till artbeskrivning • Smithsonian Marine Station at Fort Pierce. <i>Balanus amphitrite</i>. http://www.sms.si.edu/IRLSpec/Balanus_amphitrite.htm (Besökt 2013-04-26) Referenser till fyndplatser • Wiegmann M. 2008. Wild cyprids metamorphosing in vitro reveal the presence of <i>Balanus amphitrite</i> Darwin, 1854 in the German Bight basin. <i>Aquatic Invasions</i> 3(2):235-238. Referenser till ekologiska och andra effekter • -	
• Detta faktablad om <i>Amphibalanus amphitrite</i> skapades den 17 oktober 2008 av Kerstin Magnusson. Senaste uppdatering den 26 april 2013 av Sture Nellbring.	